

162

De iurisdictione iudicium

De iurisdictione

De iurisdictione

De iurisdictione

De iurisdictione

De iurisdictione

De iurisdictione

De iurisdictione

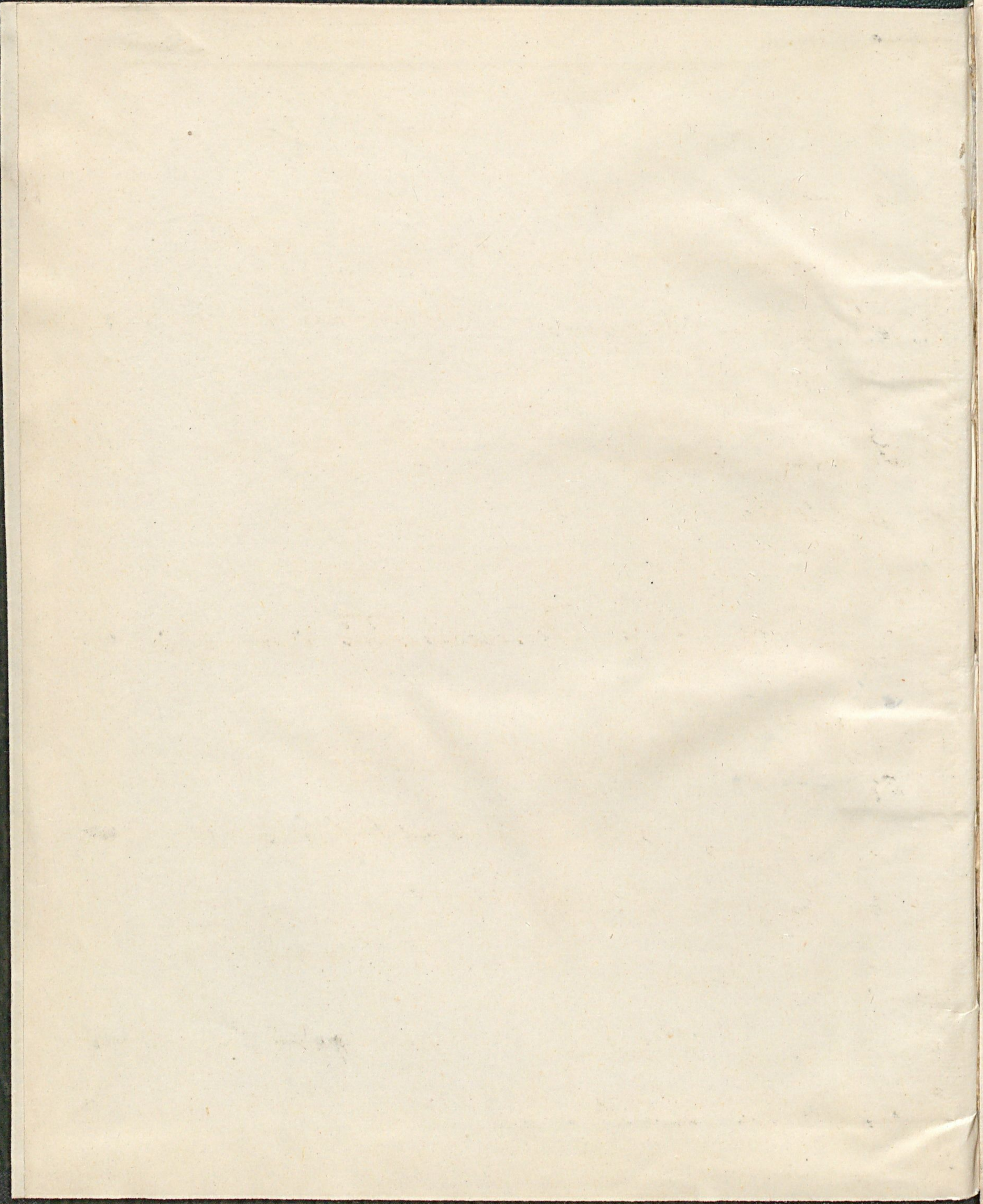
De iurisdictione

De iurisdictione

De iurisdictione

De iurisdictione

1626.

1. Armaeus, Dominicus: Illustrum juris questionum
libri.
2. Armaeus, Dominicus: De testamentis
3. Franckius, Georgius: De aestimatione rerum
arbitrarum
4. Lucrius, Johannes: De attentatis appellatione
pendente

1627.

Fulda, Daniel: De reservationis summi & nostri
principio.

1628.

1. Formannus, Christophorus: De actibus carumque
partim jure et privilegiis.
2. Fulda, Daniel: De emptione venditione
3. Rimmerus, Valentinus: Utrum, quod incapax
a testatore relictum est, pertinet ad fiscum?

1629.

1. Furlio, Paul: De nuptiis.
2. Roepinck, Wenerus: De melancholia.
3. Richter, Christophorus Philippus: De emptione et
venditione
4. Riemerus, Valentinus: De usucapionum generalibus.

1630.

1. Formanus, Christophus: Sylloge controversiarum
fundationum theoreticarum. practicarum.
2. Riemerus, Valentinus: De injuriis et famosis
litteris.
3. Theodoricus, Petrus: De jure divinis, Sacris Imp.
Constitutionibus promulgato.
4. Quercius, Johannes: De privilegiis rusticorum

1631.

1. Arminius, Tominius: De tributorum et collectarum
indictionibus.

2. Riemerus, Valentianus: De actionum cessione.
3. Riemerus, Valentianus: Sylloge generalis materiae probatoriae
4. Riemerus, Valentianus: De dolo.

1632.

Riemerus, Valentianus: An status et ordines Imperii in toto fœdere cum invictissimis . . . rege Sacciae, apertis Marte in exercitum numerosum Imperatoris, jure irruerint?

1633.

Riemerus, Valentianus: De usufructu.

1634.

Riemerus, Valentianus: Semicenturiae quaestiones celeberrimae et difficiliorum de probationibus et praesumptionibus.

1635.

1. Annuaeus, Dominicus: Fasciculus . . . quaestionum
 on . . . contractuum materia

1635

2. Bembekker, Juris Philippus: De substitutionibus.
3. Formanus, Ortelphus: De professoribus, qui in urbe
Constantinopolitana docentes, ex lege meruerunt
Comitivam.
4. Püreschenckh, Zacharius: De juramento abstinentie
Iuris, quod accant in litem.
5. Püreschenckh, Zacharius: De induciis moratoris
sen rescriptis, sive literis dilatoriis annualibus
aut quinquennialibus.
6. Püreschenckh, Zacharius: De compensationibus.
7. Piemerus, Valentinus: Disputatio inang. ~~et l. 3. ff. de just. et. jur.~~
et l. 3. ff. de just. et. jur.

14
DISPUTATIO INAUGURALIS

Ad

pr. l. si deportati 7. de legat. 3.

De Quæstione

**UTRUM, QVOD
INCAPACI A TESTA-
TORE RELICTUM EST, PER-
TINEAT AD FISCUM.**

Quam

D. O. M. A.

*Ex decreto Magnifici, Nobilissimi & Amplif-
simi Jctorum Collegii*

Præsidente

Amplissimo & Consultissimo Viro

Dn. VALENTINO RIEMERO

J. U. D. ET PROFESSORE CELEBERRIMO,

*nec non Scabinatus Assessore dignissimo, Præceptore
& Fautore suo plurimum & observan-
ter honorando.*

*Pro summo in Utroque Jure Gradu, Privilegiis &
Insigniis consequendis*

Publicæ discussioni proponit

JACOBUS FOMAN Jenâ. Thur.

Ad diem 23. Februarii Anno 1628.

J E N Æ

Typis TOBIÆ STEINMANNI.

Decorative flourish consisting of two rows of stylized, repeating floral or scrollwork motifs.

V I R O

Excellentissimo atque Experientissimo

Dn. EUSEBIO SCHENCK / Med.
Doct. & Profess. in hac inclyta Salana cele-
berrimo &c. Domino, Patrono & So-
cero suo atatem vene-
rando.

V I R O Q V E

Clarissimo ac Consultissimo

Dn. JACOBO GERSTENBERG /
Jcto apud Naumburgenses gravissimo &c.
Domino, Fautori & Affini suo pluri-
mum colendo.

Disputationem hanc inauguralem

Dedicat

JACOBUS Roman.

*Enodatio pr. l. si deportati 7. de
legat. 3.*

T H E S. I.

Loquitur Ulpianus in *pr. l. 7. de
legat. 3. de fideicommisso, quod adscri-
ptum est servo deportati. Sunt autem, qui
arbitrantur, hodiè usum servorum inter
Christianos non reperiri, Treutler. volum. 1.
disp. 2. th. 2. lit. E. Hedeman. semestr. disp. 2. thes. 5.
lit. A. atque etiam deportationem in desuetudinem abiisse
Clar. sentent. lib. 5. §. fin. quest. 67. nu. 8. ibiq. alleg. Quapropter
enodatio d. pr. inutilis esse videtur.*

II.

Utilis tamen & fructuosa est, non tam propterea, quod
usus servorum etiamnum nobis est concessus, Mynsing.
*ad §. servi autem 3. Inst. de jur. person. Bachov. ad Treutler. d. thes. 2.
lit. E. quodque hodiè sunt, qui pro deportatis habentur.
Clar. d. loc. quàm hac de causa, ne quis opinetur, fisco deberi
illud, quod incapaci testator reliquit.*

III.

Erraretur enim. Si verò *d. pr.* interpretationem non ha-
beret, eam in opinionem facilè aliquem perduceret, quia
ait, fideicommissum, quod servo deportati adscriptum est,
pertinere ad fiscum, atque deportati servus est incapax, un-
de talis conficitur Syllogismus:

- Deportati servus est incapax.
- Fideicommissum, quod servo deportati testator attri-
buit, accipit fiscus.
- Ergò fideicommissum, quod incapaci testator attri-
buit, accipit fiscus.

IV.

Conclusio, ut antea dixi, est falsa. Ergo falsa erit aliqua præmissarum. Major est vera. Ergo falsa est minor. Pro cōfirmatione, quod cōclusio sit falsa, vera autē sit propositio major, probabo, fisco nō deberi, quod incapaci testator assignavit, atque deportati servum esse incapacem.

V.

Nonnulla tamen exemplo Ulpiani *in l. 9. de castr. pec. & in l. 1. de reb. cred.* præmittam, quorum *απόγνωσις* hūc adferenda est, & quæ non tantum scire debemus, sed etiam reminisci, ut non saltem nobis sint nota, sed etiam parata, sicut loquitur Seneca *in epist. 94.*

VI.

Horum sunt duo. Primum est, quod quidam incapacium absolutē tales dicantur, quidam verò secundum quid, Bachov. *ad Treutl. volum. 2. disp. II. th. 2. lit. G.* quodque illi sint, quibus hereditas, legatum vel fideicommissum assignari non potest, adeò, ut eorum acquisitionem nec radicare queant (ob conditionem scil. & qualitatem suæ personæ.) Hi autem vocentur, quibus ista possunt relinqui ita, ut ab iisdem accipiantur, sed non capiantur.

VII.

Alterum est, quod tria sint tempora, quibus incapaci absolutē sic nominato incapacitas potest esse nociva, nisi unum cum altero coincidat, quod interdum contingit, ut dicetur *infra thes. 14.*

VIII.

Ex hisce temporibus primum est illud, quo conditur testamentum *l. 49. §. 1. l. 50. in pr. & l. 59. §. 4. de her. inst.* Non refert, an in illo testamento aliquis honoretur hereditate, an verò legato vel fideicommissio, nec spectatur, an honorationi apponatur conditio, *d. §. 4. nisi sit talis: cum capere potuerit.* Nam sub hac conditione incapaci hereditatem vel legatum assignari posse benevolentia est *l. 62. in pr. d. tit.*

IX.

Dissentiunt omnes, quos hæctenus mihi licuit perstrare

strare LL. Interpretes. Quidam enim eorum arbitrantur, legatario incapacitatem, quæ fuit tempore conditi testamenti, innocuam esse, non tantum si sub conditione, sed etiam, si purè ei legatum adscriptum fuerit, *propter l. 3. §. 2. de jur. fisc. Br. num. 14. Albert. de Rosat. num. 2. Castrenf. num. 6. ad rubr. ff. de reg. Caton. quos refellit Anton. Faber. conject. libr. 12. cap. 20. cui addatur Dn. Hilliger. p. m. ad Donell. comm. libr. 8. cap. 13. lit. C.*

X.

Quidam verò sentiunt, legatarii capacitatem tempore conditi testamenti necessariam esse in puris legatis, non verò in conditionalibus propterea, quia regula Catoniana definit, legatum non valere quocunque tempore testator decesserit, si inutile foret tempore facti testamenti, *l. 1. de reg. Caton. & quia hoc limitatur, ut in legatis conditionalibus locum non habeat l. 41. §. 2. de legat. 1.*

XI.

Sed hisce respondeo, quod decipiantur putantes, legatum illud, quod adscriptum est incapaci, inutile esse. Nam licet ab eo accipi nequeat, ad substitutum tamen devenit *Matthæac. de via & rat. jur. lib. 2. c. 13. nu. 17. & seqq. atque aliud est, legatum accipere non posse, aliud etiam, idem esse inutile: Hoc æstimatur ex regula Catoniana: Illud autem ex aliis juris articulis, ut puta ex ll. in th. 8. alleg.*

XII.

Quapropter ex regula Catoniana non rectè probatur, quod tempore, quo conditur testamentum, legatarium capacem esse oporteat, nec rectè excipitur legatarius conditionaliter vocatus, cum hæc exceptio non sit de regula.

XIII.

Secundum tempus est, vel quod testator denascitur, si is purè testatus fuerit; *l. 49. §. 1. l. 59. §. 4. de hered. inst. vel quo existit conditio, si testator suæ voluntati conditionem addiderit d. §. 1. & d. §. 4. Hillig ad Donell. comm. lib. 6. c. 17. lit. B. Dissent. Cujac. in observ. lib. 4 c. 4.*

A 3

Ter-

XIV.

Tertium & ultimum est tempus acquisitionis: *d.l. 49. §.1.* Sed hoc nonnunquam cum secundo concurrat, ut si heres instituitur suus, Bachov. *ad Treutler. volum. 2. disput. 11. th. 5. lit. G. in fin.* vel si quis purè constituitur legatarius. Nam & hic statim à morte testatoris acquirit. Bachov. *ad d. volum. 2. disp. 13. th. 7. lit. A. vers. sed hoc amplius & c.* Dissent. Mejer. *in Colleg. Argent. tit. de legatis th. 52. & seq.*

XV.

Tempore verò intermedio incapacem fuisse non officit, *d.l. 49. §.1. l. 50. l. 59. §. 4. de hered. inst.* licet intermedio aperiuntur tabulæ. Recessum enim est à jure veteri, quo hereditas vel legata erant caduca, si heredes pro parte instituti, vel legatarii tempore aperiendarum tabularum incapaces inveniebantur.

XVI.

Hiscæ præmissis, & memoria retentis, quando negatur, fisco deberi, quod incapaci testator reliquit, intelligendum hoc est de eo incapace, qui absolutè ita vocatur.

XVII.

Ratio negationis est, quia illud ex regula haud incerta habetur pro non scripto *l. 3. in pr. de his quæ pro non script. hab. l. 1. ubi que Br. & Bl. C. de hered. inst. Cujac. 7. obs. 31. Petr. Faber. 2. semestr. 13. vers. illud constat. & c.*

XVIII.

Ea autem, quæ pro non scriptis habentur, ad fiscum non pertinent, *d.l. 3. §. 1.* sed debentur substituto vel conjuncto, aut remanent penes legitimum heredem, vel penes illos, qui à testatore fuerunt onerati *l. 1. de his quæ pro non script. hab. l. unic. §. 3. & 8. C. de caduc. toll. Mejer. in Colleg. Argent. tit. de his quæ pro non script. hab. th. 2.*

XIX.

Prædicta regula primò ampliatur, ut vera sit non tantum de eo, qui incapax fuit statim tempore conditi testamenti, sed etiam de hoc, qui post factum testamentum incapacem fuit mutatus *l. unic. §. 4. C. de cad. toll.* (si scilicet in statum priorem non redierit propter *th. 15.*)

Ex

XX.
Ex jure tamen antiquiori hoc in casu hereditas, lega-
tum vel fideicommissum erat in causa caduci, Vultej. ad §. 4.
Inst. quib. mod. test. infir. num. fin. Notari autem debet distinctio
caducorum, & eorum quæ dicebantur in causa caduci. Ca-
duca erant, quæ certò ad fiscum pertinebant: sed in causa
caduci vocabantur, in quibus fiscus habebat spem, vel jus
in spe, non radicatum, aut certum: verum tale, quod deficere
poterat. Bachov. ad Treutler. d. disput. 13. thes. 7. lit. A. vers. quod
si legatarius &c.

XXI.

Deinde post ampliationem eadem regula limitatur, ut
non procedat, si incapaci tacitè in fraudem legis fideicom-
missum adscriptum fuerit, atque fiduciaris testatori fidem
accommodaverit. Hoc enim vindicatur fisco l. 10. de his quæ
ut indign. aufer.

XXII.

Nihilominus quidem obstare videtur l. 13. in pr. & §. 1. de
jur. fisc. ubi inquit Paulus, ad fiscum pertinere, quæ incapaci-
bus relinquuntur, sive relinquuntur palàm, sive tacitè, ideoq;
si illi, antequàm causa eorū ad ærarium delata fuerit, incapaci-
tatè suam profiteantur, partem ex eis fisco inferri, partem
verò ex edicto Trajani retinere incapaces denunciante.

XXIII.

Veruntamen Paulus ibi loquitur de iis, qui propter le-
ges caducarias aliquid capere nequeunt utiliter & cum ef-
fectu, ita scil. ut illud fiscus nō possit auferre, qui incapaces
sunt & dicuntur secundum quid; in specie autem appellan-
tur indigni Bachov. ad Treutl. vol. 2. disp. II. th. 2. lit. G.

XXIV.

Non verò sermocinatur de iis, qui absolutè incapaces
vocantur, & testamenti factionem non habent, uti collegi-
tur tam ex inscriptione, quàm ex quibusdam legis verbis,
quæ notavit Petr. Faber. loc. alleg.

XXV.

Itidem refragari videtur l. 12. de his quæ ut indign. aufer.
ubi dicitur fiscum auferre hereditatem, si post testamen-
tum

tum prius conditum institutus fuerit, qui institui non potest.

XXVI.

Cæterum respondetur, quod specie *d. l. 12.* fiscus hereditatem auferat non incapaci, qui institutus in testamento posteriori, sed capaci, qui scriptus est in testamento priori, & in posteriori per contrariam testatoris voluntatem declaratus est indignus Bachov. *ad Treutl. d. th. 2. lit. G.*

XXVII.

Ostendi ad fiscum non pertinere illud, qui incapaci a testatore assignatum est. Quod verò deportati servus sit incapax, apparebit, si manifestaverim, incapacem esse deportatum, quia capax nullus est servus, qui dominum capacem non habet *l. 31. l. 49. §. 1. l. 50. de her. inst. l. 12. §. 2. de legat. 1. l. 82. §. 2. de legat. 2. licet aliàs legatum vires accipiat ex persona servi d. l. 82. §. 2.*

XXVIII.

Dissentiunt Br. et Bl. atque Castrensis *ad l. 1. C. de hered. instit.* putantes servi capacitatem æstimari ex persona domini, non si hic penitus incapax sit, sed si in quibusdam capax, in quibusdam verò incapax inveniatur propter *d. l. 82. §. 2.* ex quo tamen potius refelluntur, nec ei cum Perenono *2. adimadvers. & var. lect. 19.* inferenda est negatio, uti rectè demonstrat Dn. Hillig. *ad Donell. comm. lib. 8. c. 6. lit. A.*

XXIX.

Deportatum igitur incapacem esse probò per *l. 16. de interd. & releg.* ubi statuitur, deportato extra causam alimentorum neque hereditatem, neque legatum, neque fideicommissum posse relinqui, ne illius conditio contra mores & jus publicum mutetur.

XXX.

Suffragatur *l. 1. §. 8. ad Sctum Tertullian.* ubi negatur, deportatum ad legitimam hereditatem admitti, & *l. 1. C. de hered. instit.* quæ de eodem dicit, quod, si heres scribatur, capere non possit, sed hereditas sit in causa, in qua fuisset, si scriptus non esset.

Resi-

XXXI.

Resistere autem videtur *l. 1. §. 6. ad SCtum Tertull.* ubi Ulpian. ait, eum qui operas suas locavit, ut pugnaret cum bestiis, quivè rei capitalis damnatus, neque restitutus, ad matris hereditatem ex SCto Orphitiano admissum non fuisse, humanâ verò interpretatione placuisse, eum admitti.

XXXII.

Nam licet Accursius hæc Ulpiani verba: *Humanâ interpretatione placuit eum admitti*, referre velit ad eum, qui operas suas locavit, ut pugnaret cum bestiis, non verò ad rei capitalis damnatum: fieri tamen nequit, cum de illo sermo habeatur loco priori.

XXXIII.

Si verò ea verba etiam intelliguntur de rei capitalis damnato, colligitur inde, deportatum incapacem non esse, quia rei capitalis damnatus dicitur is, cui adjudicata est vel mors, vel servitus vel civitatis amissio *l. 2. ff. de pæn.*

XXXIV.

Deinde ad impugnandū affertur *l. 15. ff. de interd. & releg.* ubi perhibetur, quod deportatus à Præfide sine Principe & heres existere, & ex testamento legata capere possit.

XXXV.

Sunt & aliæ objectiones, quas ob studium brevitatis prætereo, eæque inveniuntur & diluuntur apud Br. Bl. atque Castrensem *in l. 1. C. de hered. instit.*

XXXVI.

Verum *l. 1. §. 6. ad SCtum Tertull.* non adversatur propterea, quia rei capitalis damnatus dicitur etiam is, (largâ scil. significatione) cui adjudicata est relegatio, vel alia pœna, pertinens ad existimationem *l. 4. in prin. si quis caut. jud. sistend. non obtemp. l. 103. de V.S.*

XXXVII.

Nam quamvis *l. 2. de pæn. & l. 13. de bon. poss. repugnare*

B

vi-

videantur: revera tamen obstaculo non sunt, quia in illis LL. saltem deciditur, qui rei capitalis damnati vocentur in propria & stricta significatione, non verò negatur, alios alia significatione ita nominari posse.

XXXVIII.

Quod autem Ulpianus *in d. §. 6.* non utatur significatione stricta, constat ex *vers. fin.* ubi inquit, etiam filium in potestate rei capitalis damnati constitutum ex Scto Orphitiano ad hereditatem admitti, quia rei capitalis damnatus propriè sic dictus, filium in potestate habere nō potest.

XXXIX.

Loquitur igitur de rei capitalis damnato, qui largiter talis perhibetur, atque de hoc, ut & de locatore operarum, suarum ad oppugnationem bestiarum asserit, quod ad matris hereditatem ex Scto Orphitiano admissi non fuerint, humanā autem interpretatione placuerit, ut admitterentur. Quod tamen non ita est intelligendum, quasi illo Scto à matris hereditate fuerint depulsi, sed quod eo non nominatim sint vocati, unde dubitari cœpit, an dictum Sctum ita interpretari possimus, ut ejus beneficium ad hos quoque pertineat, quia uterque illo beneficio novo videbatur indignus. Petr. Faber. 2. *semestr. 13. vers. ad summam &c.*

XL.

Ad alteram objectionem respondetur, deportationem à Præsede sine Principe esse inutilem & invalidam. Licet enim Præses Provinciæ habeat merum & mixtum imperium *l. 6. §. 8. de offic. Præsid.* sine Principe tamen deportare non potest *l. 6. §. 1. de interd. & releg.*

XLI.

Huic solutioni non obstat *l. 6. §. ult. de pœn.* ubi inter pœnas, quibus Præsides aliquem afficere possunt, enumerari videtur deportatio. Nam *in d. §. ult.* vel nomen Præsidis sumitur generaliter, ut eo comprehendatur Proconsul *arg. in script.*

script. vel simpliciter tantum pœnæ recensentur : quas autem ex illis irrogare possit Præses, demonstratur postea in l. seq. Bachov. ad Treutl. vol. 1. disp. 3. th. 6. lit. C.

XLII.

Nec per l. i. C. de sent. pass. evincitur, Præsidem Provinciæ jus deportandi habere. Quamvis enim d. l. i. loquatur de illo, qui deportatus est à Legato Cæsaris, atque Præsides Provinciæ Legati Cæsaris quoque dicantur: ea tamen intelligenda est de Cæsaris Legato speciali, Bachov. d. loc.

XLIII.

Probandis probatis considerandum est pr. l. 7. de legat. 3. Id communiter accipitur de eo servo, qui tempore damnationis deportati nondum fuit, sed ei postea adquisitus est ex contractu aliquo juris Gentium, ex quo deportatus cum retineat libertatem, sine dubio acquirere potest l. 15. de interd. & releg.

XLIV.

Utque de tali servo d. pr. exaudiatur, monet Anton. Faber. decad. 74. error. pragm. 8. propterea, quod Ulpianus, si de eo servo loqueretur, quem deportatus habuit ante damnationem, eum vocasset servum fisci, non deportati, quia ille post damnationem fisco statim acquiritur.

XLV.

Ne autem d. pr. repugnet regulæ, qua dicitur, illud, quod incapaci testator assignavit, haberi pro non scripto, nec ad fiscum pertinere, docet Br. Bl. atque Castrensis in l. i. C. de hered. inst. servum domini penitus incapacis (qualis etiam est deportatus) incapacem non esse; sed hanc eorum opinionem reprobavi supra th. 28.

XLVI.

Addit Castrensis, quod servus deportati sit etiam fisci ratione scil. spei, quodque ille servus fisco & deportato communis capacitatem mutuetur à fisco, eique tanquam domino adquirat.

B 2

Quem-

XLVII.

Quemadmodum enim, inquit, servus plurium, si unus ex dominis est incapax, capacitatem mutuatur à cæteris, iisque in solidum acquirit: ita qui duorum servus est, unius quidem spe, alterius vero revera, si illi, cujus revera est, acquirere nequit, acquirit capaci, cujus esse speratur.

XLVIII.

Verum nec in hoc consentio, quia ut alicui per servum adquiratur, eum revera dominum esse oportet, nec sufficit, ut is aliquando dominus fore speretur. Hillig. *ad Donell. com. lib. 6. c. 17. lit. V. Anton. Fab. d. err. pragm. 8.*

XLIX.

Displicet etiam mihi, quod Mejerus in *Colleg. Argent. tit. de legat. th. 21. num. 8.* pro conciliatione ait, deportatum, si is post damnationem servum nanciscatur, acquirere statim illius dominium fisco, & retinere saltem usum seu administrationem, ita ut eum instar servi peculiatum vendere aut permutare, non etiam manumittere, aut alio modo perdere possit.

L.

Ex hoc enim, quod dicit Mejerus, sequeretur, fideicommissum, quod servo deportati à testatore attributum est, pertinere ad fiscum, licet deportatus ante mortem testatoris restitutus fuerit, quia per restitutionem deportati fisco quæsitum sibi dominium non amittit, nisi deportatus bonorum etiam restitutionem specialiter impetraverit *l. 2. de sent. pass. & rest. l. 2. l. 4. C. eod.*

LI.

Alium conciliandi modum dat Petrus Faber. *2. semestr. 13. vers. veruntamen & c.* Inquit enim *d. pr.* loqui de eo fideicommissum, quod servo deportati relictum est extra testamētum nudā voluntate, atque deportatum, vel hujus servum ejusmodi fideicommissi ex jure Gentium incapacem non esse: nihil-

nihilominus tamen illud pertinere etiam ad fiscum, non quidem statim post obitum testatoris, sed à morte deportati, cum futurum sit, ut eo tempore bona, quæ post damnationem deportatus adquisivit, fisco applicentur. Hinc *in d. pr.* Ulpiani verbum PERTINERE ita accipit, ut ad idem, quod PERTINERE POSSE, sicut *in l. 181. de V. S.*

LII.

Cæterum in hac Petri Fabri conciliatione mihi erroneum videtur, deportatum vel hujus servum esse capacem fideicommissi extra testamentum nuda voluntate relictæ. Nam de fideicommissis indistinctè narratur, quod ea relinqui possint tantum his, quibus legari non prohibentur, Ulpian. *tit. 25. §. 6.* hoc est, qui testamenti factionem habent, §. 24. *inst. de leg. at.* nec video ullam legem aut rationem idoneam, quibus distinctio Petri Fabri probari possit.

LIII.

Multum etiam laboris in explicationem *d. pr.* insumsit Antonius Faber. *decad. 74. error. pragm. 8. & 9.* Dicit enim fideicommissum servo deportati adscriptum pertinere quidem ad fiscum, sed non simpliciter & absolutè, neque statim à die mortis testatoris, verum eo demum in casu & tempore, quo deportatus in statu suo naturaliter moreretur.

LIV.

Pergit Antonius Faber, fideicommissum interim esse in suspenso, quoad acquisitionem, an id adquiratur fisco, (si deportatus in statu deportationis decesserit:) an verò deportato, (si is postea restitutus fuerit:) non autem in suspenso esse illius validitatem, cum dubium non sit, servum deportati aliquando fore capacem, si scilicet vel illius dominus restituatur, vel post domini mortem servus adquiratur fisco.

LV.

Horum enim alterutrum Antonius Faber eveniendum

dum esse putat, nisi servus à deportato vendatur, aut alio modo alienetur, quo casu fideicommissum ad novum dominum pertinere dicit, modò alienetur vivo adhuc testatore: aliàs fideicommissum vel ad deportatum, vel ad fiscum pertinere arbitratur: Ad deportatum, si is postea restituatur: ad fiscum verò, si deportatus nullà factà restitutione decedat.

LVI.

Veruntamen nec hæc sunt admittenda. Quid enim, si servus deportati domino præmoriatur? Certè hic casus validitatem fideicommissi dubiam facit. Nam licet Antonius Faber forsitan responderet, nihilominus sub priori distinctione fideicommissum pertinere vel ad deportatum, vel ad fiscum, atque hoc in casu (ceuputat in casu præcedente) acquisitionem fictione juris retrahere ad tempus mortis testatoris: Hoc tamen ei concedendum non est, quia ut retrotractio locum habeat, habiles esse debent extremi termini.

LVII.

Si igitur fideicommissum servo deportati relictum, est in suspensio, suspensa etiam est illius validitas, & sustinetur sub hac tacita conditione: *cum servus vel sibi capere vel alij acquirere poterit.* Attamen hæc conditio tacita ex jure nostro vix probabitur.

LVIII.

Quid ergo dicendum? Durum est cum Petro Fabro 2. *semestr.* 13. *vers. illud constat &c.* respondere, in *d. pr.* deportatum per anticipationem temporis vocari eum servi dominum, qui, cum ejusdem servo fideicommissum assignaretur, nondum deportatus fuit, & cujus servus postea deportatione (quam necessariò comitatur publicatio bonorum) secutà in dominium fisci translatus est. Etenim huic interpretationi verba *d. pr.* resistere videntur.

LIX.

Mea hac in re sententia est, Ulpianum in *d. pr.* agere de

eo seruo, qui, cum eidem fideicommissum adscriberetur, dominum habuit capacem, postea verò ante mortem testatoris alienatus est deportato. Nam hoc in casu servus, qui tempore conditi testamenti ex persona domini prioris fuit capax, per novum dominum deportatum efficitur incapax, & propterea illud, quod ei à testatore relictum est, de jure anteriori, intermedio scilicet pervenit in causam caduci, ut indicavi *supra th. 20.*

LX.

Objicitur *l. 3. de his quæ pro non script. hab.* ubi dicitur, ad fiscum non pertinere illud, quod testator attribuit ei, qui post testamentum conditum in metallum damnatus est, cum tamen ea, quæ fuerunt in causa caduci, ad fiscum pertinuerint.

LXI.

Respondet Pacius *in analys. C. de cad. toll. num. 9.* Tribonianum *d. l. 3.* interpolasse, & ex Justiniani constitutione, adverbium negandi interposuisse, cum Jctus scripserit, ad fiscum pertinere.

LXII.

Cæterum, quia idem dicitur *in l. 12. de jur. fisc.* verius est, ibi vel tractari jus antiquum, non intermedium, vel hoc saltem negari, quod hereditas & legatum ad fiscum ita pertineant, ut ea fiscus statim accipere possit, nec possit contingere, ut eadem accipere nequeat. Ea enim quæ erant in causa caduci, non certò ad fiscum pertinebant, sed fiscus in iis saltem habebat spem, vel jus in spe, non radicatum: verum tale, quod deficere poterat, ut dixi *supra th. 20.*

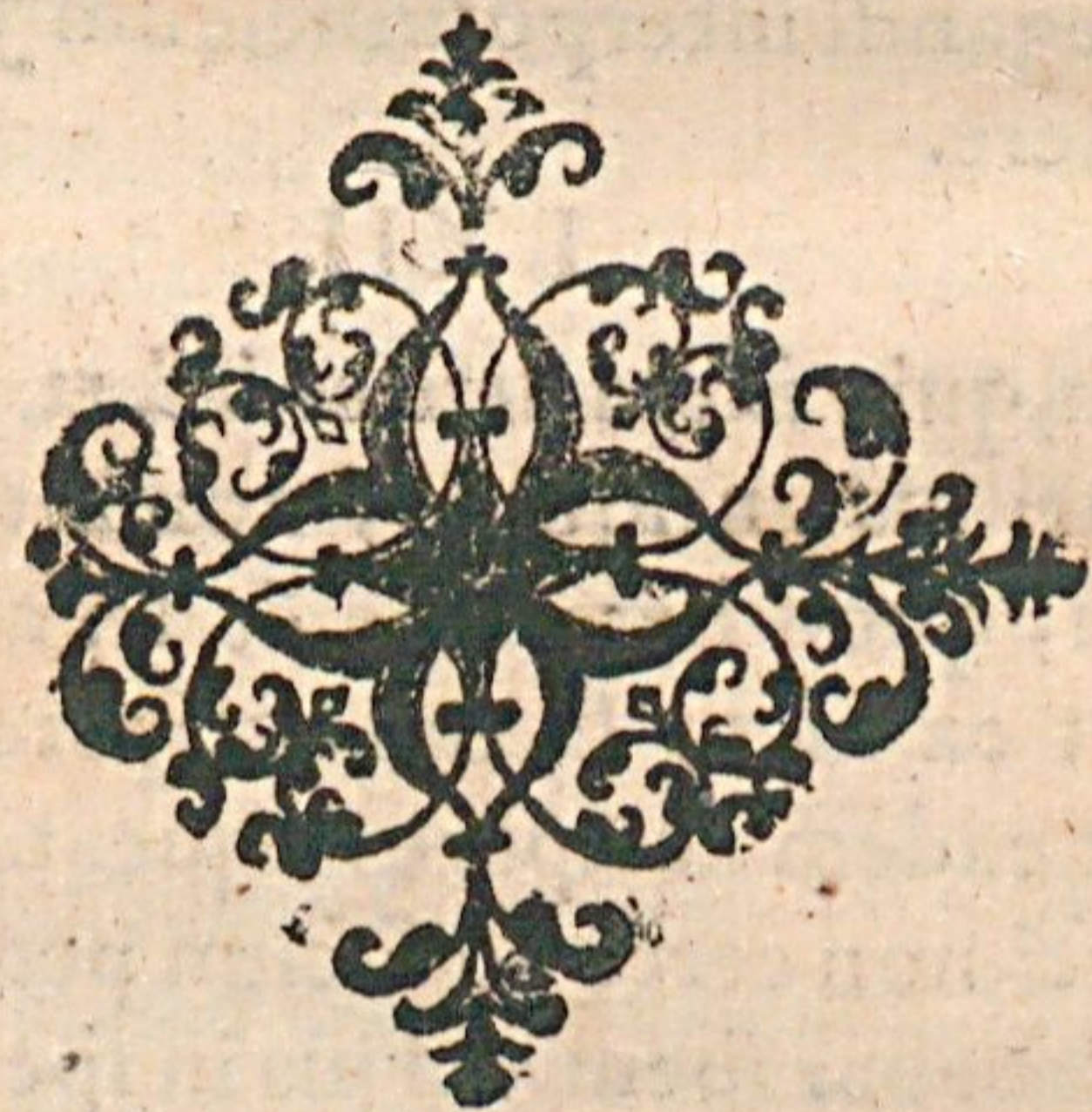
LXIII.

Deinde objicitur *l. 59. de cond. & demonstr.* Distinguit Pacius *alleg. loc.* inter purè & sub conditione relictum, dicitque purè relictum intercidere, si is, cui relictum est, antequam ei deferatur, vel civitatem amittat, vel pœnæ servus efficiatur: illud vero, quod sub conditione relictum est,
mor-

morte quidem, aut pœnæ servitute intercidere : non tamen
amissione civitatis. Hæc distinctio sive concedatur, sive
non, nihilominus *ex d. l. 59.* probari nequit, legatum, quod
adscriptum est ei, qui post testamentum conditum depor-
tatus, in causa caduci non fuisse. Nam licet illud non in-
tercidat, sufficit tamen, quod sit in causa, ut intercidat.

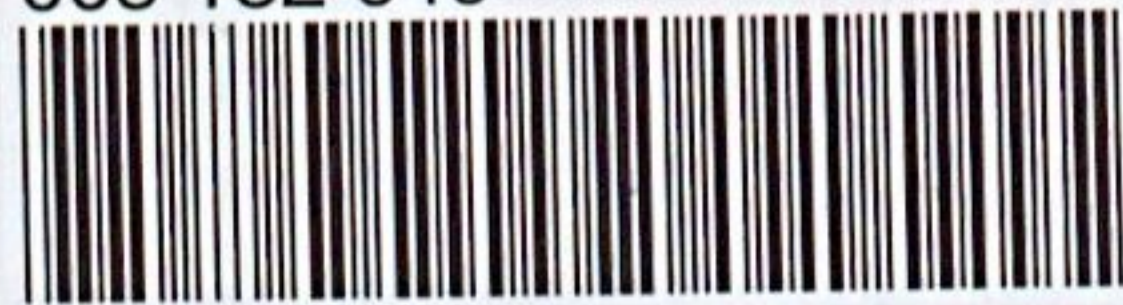
Plura vel elaboratiora ad enodationem *d. pr. l. 7. de
legat. 3.* hac vice afferre temporis brevitate excludor. Ago
autem gratias DEO TRINUNO, quod mihi con-
cesserit aliquo prodire tenus, si
non ultra.

F I N I S.

ULB Halle
005 132 649

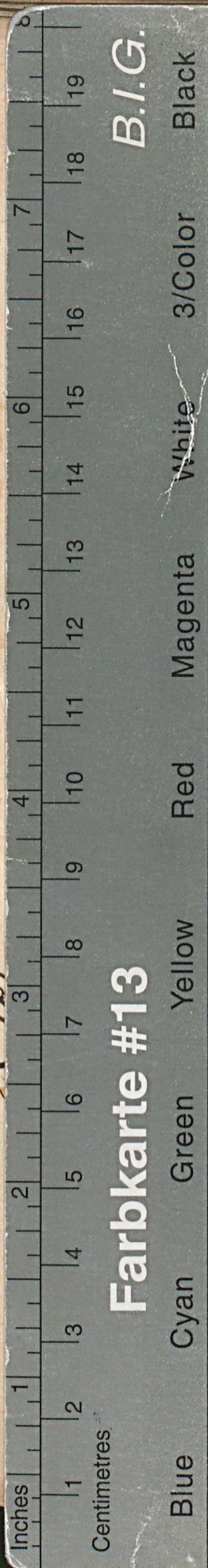
3

V07

Pub. N. 59.
Pub. 16. num. 38.

1628, 3

8

AUGURALIS

.de legat. 3.

ione

QVOD
A TESTA-
MEST, PER-
FISCUM.

. A.

*bilissimi & Amplif-
Collegii*

te

ltissimo Viro

O RIEMERO
E CELEBERRIMO,

*gnissimo, Præceptore
im & observan-
ndo.*

*Gradu, Privilegiis &
uendis*

ni proponit

AN Jenâ. Thur.

vii Anno 1628.

Æ

EINMANNI.

